

Spenshult:

Anitas andra hem

– Det är allt ett dåligt exemplar av människa du har med dig, sa doktor Thune till Anita Franssons man Börje, och tillade – men nu ska vi nog få fason på henne.

Dessa ord var inledningen på en livslång relation mellan Anita och Spenshult. För Spenshult är hennes andningshål sedan 25 år tillbaka, och med 35 vistelser där.

Det hela började för 30 år sedan som efterspel till Hongkonginfluensan. Distriktsläkaren tog inte Anitas problem på allvar och det tog hela 4 år med stigande svåra problem och trots RA-faktor att ställa diagnosen Reumatoid Artrit.

Till slut var förtroendebanken slut och inför en ny inläggning på Borås sjukhus, och efter en misslyckad knäoperation, vägrade Anita. Hon bad istället om remiss till Spenshult och en "second opinion". Det fick hon också tillsammans med kommentaren att "när hon misslyckats med att få komma dit skulle hon få komma tillbaka till Borås för inläggning veckan efter och då få en gångjärnsprotes inopererad i höger knä".

Spenshult blev vändpunkten

Desperat kontaktade Anita Spenshult, och besök bokades samma vecka. Den långa väntetiden för inläggning smälte samman till ett par veckor. Mötet med dr Thune beskriver Anita som fantastisk för därmed återfick hon tron på ett fortsatt drägligt liv med hjälp av en fungerande vård och egna insatser. Sanningen är att Anita klarade sig utan protes i 15 år med hjälp av behandlingarna på Spenshult.

– På Spenshult tar man hand om hela människan, säger Anita. Man får människovärdet tillbaka, man får kunskap om sin egna sjukdomsbild och om hur man själv kan underlätta sitt liv genom rätt träningsprogram, utarbetat av personalen på Spenshult och anpassat till de problem man har.

Många roliga minnen har det också

blivit från Spenshult och många bekantskaper har knutits med andra reumatiker. Att när det är riktigt jobbigt kunna lyfta telefonluren och veta att personen på andra sidan linjen vet vad sorgen handlar om betyder mycket. En del galghumor kan man ana när Anita berättar om den kompis som hon går ut och firar tillsammans med när livet varit riktigt eländigt. De kallar sig de två gracerna...

Inget latmånggöra

Att rehabilitera sig på Spenshult är inte något latmånggöra. Det är ett tufft program och dagarna är sprängfulla med behandlingar och aktiviteter. Anita anser att tack vare dem är hon fortfarande yrkesverksam och inte pensionär. Det isometriska gymnastikprogram hon lärt genomför hon dagligen sedan 20 år, för att bibehålla en god cirkulation i kroppen.

Många svårigheter har Anita tacklat genom åren. Den ena höften har blivit opererad hela sex gånger. Hon har proteser i 8 fingrar, en fotoperation gav en halv fot kvar som resultat och en arm är stel, dessutom har hon fått hjärtsvikt p.g.a. en medicin för att nämna några fakta som går att beskriva. Vad som däremot inte går att beskriva utan endast kan anas är all smärta och säkert också stundtals förtvivlan. Men det syns inte utanpå.

– Jag ser så pigg ut så att jag fått höra att jag knäcker friska och då känner jag mig ganska ledsen, för ingen vet ju vad det kostar mig, säger Anita.

Barnen ger livskvalitet

Det är barnen som ger Anita den största livskvaliteten. Hon har tillsammans med Börje uppfostrat två egna och tre syskonbarn. Det yngsta bor fortfarande kvar hemma och nu har det fjärde barnbarnet kommit... Sedan sex år tillbaka är Börje hemmaman. Att ändra rollerna hemma hade sina inkörningsproblem. Det är inte lätt att släppa in sin man i det "kvinnliga" reviret, men nu serverar Börje glatt den mat han älskar att laga.



Anita älskar sitt arbete som låg- och mellanstadielärare. Att hon har rörelseinskränkningar har aldrig inneburit problem utan allt har gått att lösa. Rektor och övriga kollegiet stöttar och barnen finner det naturligt att plocka upp saker som Anita tappar på golvet. Kanske är det en skola i sig för barnen att se hur olika vi människor är.

Hemma i sitt hus känner sig inte Anita handikappad. Här är allt anpassat till hennes behov och hon kan ersätta dans, skidåkning och cykling som tidigare betydde mycket för henne med mer stillasittande aktiviteter. Hon kompenserar sig gärna med att läsa ännu mer, för läsa har alltid varit ett favoritnöje och något hon aldrig slutat med.

Att köra sin egen bil är inte bara ett nöje utan även ett hjälpmedel. För är det något Anita tycker förtjänar kritik så är det hur färdtjänsten fungerar.

– Den är omöjlig att använda när man arbetar oregelbundna tider. Jag förstår inte heller hur det kommer sig att det skall vara så svårt och behöva ta så lång tid att göra skor? tillägger hon.

För Anita är livskvalité att leva så vanligt som möjligt. Det är hennes mål likväl som att avstå från somligt och ersätta med annat. Hon ser fram emot sin 36:e rundsmörjning på Spenshult. Hon känner nästan det varma bassängvattnet, utan klor, mot sin vårfrusna kropp. Dessutom undrar hon om det väntar en guldklocka på Spenshult nu?

Text o foto: Yvonne Enman och Kristina Sunding